

Statenvoorstel nr. PS/2016/824

Begroting 2017

Datum
27.09.2016

GS-kenmerk
2016/0378992

Inlichtingen bij
dhr. R. Kupper, telefoon 038 499 8959
e-mail R.Kupper@Overijssel.nl

Aan Provinciale Staten

Onderwerp
Begroting 2017

Bijlagen

I. Ontwerpbesluit nr. PS/2016/824 (bijgevoegd).

Samenvatting van het voorgestelde besluit

De Begroting 2017 vertaalt het beleid zoals gepresenteerd in het coalitieakkoord 'Overijssel Werkt!' en de daarop gebaseerde Perspectiefnota 2017 (PS/2016/400), die op 6 juli 2016 is behandeld in uw Staten. Via de Begroting stelt u de kaders vast voor ons college voor het jaar 2017.

Inleiding en probleemstelling

Met trots presenteren wij u de Begroting 2017. Deze volledig digitale Begroting geeft de uitwerking van het tweede jaar van het coalitieakkoord 'Overijssel Werkt!' en het door u vastgestelde beleid zoals gepresenteerd in de Perspectiefnota 2017 is behandeld. De Begroting vormt het kader voor ons voor het jaar 2017. De Begroting is vanaf 5 oktober te raadplegen via:

<http://begroting2017.overijssel.nl>

In de volgende hoofdstukken gaan we nader in op de Begroting 2017.

Overwegingen

1. Werk

De begroting 2017 hebben we als leidend thema werk meegegeven.
Nieuwsgierig geworden ? Lees dan onze samenvatting via onderstaande link:

2. Opbouw van de begroting

De wettelijk voorgeschreven structuur is op de website herkenbaar. Er is een inleidende 'tegel' en de beleidsvelden met de drie W-vragen (wat willen we bereiken, wat gaan we daarvoor doen en wat mag het kosten ?) zijn afzonderlijk benaderbaar. Ook de samenvatting, Paragrafen en de Financiële Begroting hebben een afzonderlijke ingang.

In het kader van de doorontwikkeling van de digitale Planning- & Control publicaties, zijn er bij de Begroting 2017 functionaliteiten toegevoegd. Met name bij het onderdeel 'financiën' zijn er functionaliteiten toegevoegd waardoor gebruikers in staat zijn om de aangeboden informatie naar eigen inzicht te filteren. Diverse dwarsdoorsneden van de aangeboden informatie worden standaard aangeboden. Ook is er een scherper onderscheid gemaakt tussen hoofd- en detailinformatie, wat de overzichtelijkheid ten goede komt. Als laatste biedt de website de mogelijkheid geboden om aantekeningen te maken en bladwijzers toe te voegen. Deze functionaliteit draait momenteel als pilot bij onder andere de provincie Overijssel. Eventuele technische onvolkomenheden in de werking van deze functionaliteit, worden als input gebruikt voor de komende digitale P&C publicaties. Kanttekening bij deze pilot functionaliteit is dat vertrouwelijkheid van de ingegeven informatie niet 100% wordt gegarandeerd.

3. Wijzigingsbesluit vernieuwing BBV

Vanuit het wijzigingsbesluit vernieuwing BBV (Besluit Begroting en verantwoording Gemeenten en Provincies) hebben wij een aantal aanpassingen in de begroting doorgevoerd:

- **De doorbelasting van overhead**
Vanaf 2017 dient er een andere doorbelasting systematiek te worden gehanteerd voor de overhead. Alleen directe personeelskosten worden vanaf 2017 rechtstreeks doorbelast naar alle kerntaken. De apparaatskosten (kosten gebouw, ICT etcetera) moeten bij kerntaak 10 (bedrijfsvoering) worden ondergebracht. In de Begroting 2016 waren deze kosten nog over de verschillende kerntaken verdeeld.
- **Afschrijving investeringen met een maatschappelijke nut**
Eveneens vanaf 2017 dienen wij jaarlijks af te schrijven op alle investeringen met een maatschappelijk nut (wegen etcetera). Tot en met 2016 werden alle grote investeringen via de uitvoeringsreserve Kracht van Overijssel direct ten laste van het resultaat gebracht. Vanaf 2017 wordt de systematiek conform BBV aangepast en worden investeringen in vaste activa de Algemene Financieringsreserve (AFR) gefinancierd. De beschikbare bedragen (vanuit de UKvO) worden vanaf 2017 gestort in de Algemene Financieringsreserve ter financiering van de toekomstige afschrijvingen. De toekomstige afschrijvingen worden daardoor gedekt door structurele onttrekkingen uit de AFR. Als gevolg hiervan dient het saldo toekomstige investeringen van € 229,3 miljoen uit de Uitvoeringsreserve Kracht van Overijssel overgeheveld te worden naar de Algemene Financieringsreserve. In het voorliggend budgettair perspectief en de Begroting 2017 is deze wijziging budgettair neutraal verwerkt. Voor het financiële perspectief heeft dit geen directe gevolgen. Bovenliggend effect is dat het saldo van € 229,3 miljoen van de toekomstige investeringen uit de Uitvoeringsreserve Kracht van Overijssel overgeheveld moet worden naar de Algemene Financieringsreserve via een PS besluit.

De overige wijzigingen (onder andere uitgebreidere toelichtingen bij enkele paragrafen), die voortvloeien uit het wijzigingsbesluit BBV, zijn verwerkt in de Begroting 2017 en vergen geen specifieke besluitvorming.

Beslispunt : Wij stellen u voor ter financiering van de toekomstige afschrijvingen van activa met een maatschappelijk nut, het saldo van € 229,3 miljoen over te hevelen van de Uitvoeringsreserve Kracht van Overijssel naar de Algemene Financieringsreserve.

4. Budgettair perspectief

In het coalitieakkoord is als uitgangspunt opgenomen dat de provincie staat voor een gezonde financiële huishouding: nu en in de toekomst. Wij presenteren u een sluitende begroting (meerjarig) incidenteel en structureel sluitend) volgens de eisen die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan ons stellen.

De vastgestelde begrotingssaldi uit het budgettair perspectief, zoals gepresenteerd in de Begroting 2016 (PS/2015/687) zijn de basis voor de actualisering van het budgettair perspectief.

Ten opzichte van het bij de Begroting 2017 gepresenteerde budgettair perspectief zijn de belangrijkste mutaties:

- Monitor Overijssel 2015-II en de monitor Overijssel 2016-I (PS/2016/421).
- Jaarstukken 2015 (PS/2016/182).
- Verwerking Perspectiefnota 2017 (PS/2016/400).
- Verwerking van de meicirculaire 2016.

Onderstaande tabel geeft een totaaloverzicht van het budgettair perspectief (voor detailinformatie zie Financiën op de website). Zowel in de Algemene Reserve als in de jaarschijven zijn nog incidentele middelen beschikbaar. Komend jaar onderzoeken we of de resterende incidentele middelen ingezet kunnen worden voor het genereren van structurele inkomsten voor de lange termijn.

(x € 1.000)					
Budgettair perspectief	Algemene reserve	2017	2018	2019	2020
Beginstand conform Perspectiefnota 2017	18.157		17.070	9.801	18.682
- Mutaties met structureel effect		-9.385	2.301	4.858	4.709
- Mutaties met incidenteel effect	1.782	9.385	2.272	1.290	109
Eindstand budgettair perspectief	19.939		21.643	15.949	23.500

Het budgettair perspectief wordt opgebouwd uit een structureel en een incidenteel component. Deze worden hieronder gepresenteerd.

Budgettair perspectief - structureel	Algemene reserve	2017	2018	2019	2020
Beginstand structureel budgettair perspectief		40.025	26.446	16.686	7.857
- Mutaties niet beïnvloedbare voorstellen		-9.385	2.301	4.858	4.709
- Mutaties beïnvloedbare voorstellen					
Eindstand structureel budgettair perspectief		30.640	28.747	21.544	12.566

Budgettair perspectief - incidenteel	Algemene reserve	2017	2018	2019	2020
Beginstand incidenteel budgettair perspectief	18.157	-40.025	-9.376	-6.885	10.825
- Mutaties niet beïnvloedbare voorstellen	-44	11.211	2.272	1.290	109
- Mutaties beïnvloedbare voorstellen					
Tussenstand incidenteel budgettair perspectief	18.113	-28.814	-7.104	-5.595	10.934
- Mutatie vrije ruimte Algemene Reserve	1.826	-1.826			
Eindstand incidenteel budgettair perspectief	19.939	-30.640	-7.104	-5.595	10.934

De behandeling van de Perspectiefnota 2017 heeft tot één wijziging in het budgettair perspectief geleid als gevolg van het amendement Westert c.s. Banenafpraak Provincies 2023 / participatiewet. De financiële gevolgen daarvan zijn in het budgettair perspectief verwerkt.

De belangrijkste overige wijzigingen ten opzichte van de perspectiefnota 2017 zijn:

- **Indexering:** De indexeringen vallen in de periode 2017 tot en met 2020 lager uit. De actuele indexering is gebaseerd op peildatum 1 juni 2016 (0,1%) in plaats van maart 2016 (0,3%).
- **Actualisering investeringskredieten en onderhoudsbudgetten:** De ramingen voor de IT-investeringen zijn in 2016 geactualiseerd. Door gewijzigde behoefte, markt- en prijsontwikkelingen en schaalvergroting via het shared service centre ONS is een lager budgettair beslag nodig.
- **Meicirculaire provinciefonds:** de meicirculaire 2016 zorgt voor een positieve bijstelling van de algemene uitkering van € 0,2 miljoen.

- **Opcenten MRB:** Per 1 januari 2017 komt de gewichtsaf trek van 125 kilogram voor hybride personenauto's te vervallen. Het tarief van de opcenten MRB is conform het coalitieakkoord bevroren. De totale opbrengsten MRB opcenten zullen vanwege landelijke fiscale aanpassingen naar verwachting iets stijgen.
- **Monitor Overijssel 2016-I:** De vermelde bedragen betreffen de budgettaire effecten van de Monitor Overijssel 2016-I.
- **Actualisering budgetten verkeer en vervoer:** Door het nieuwe verdeelmodel van het Provinciefonds - zoals opgesteld door de Commissie Jansen - zijn de middelen uit de Brede Doeluitkering (BDU) Verkeer en vervoer onderdeel gaan uitmaken van het provinciefonds. Hierdoor gaan deze middelen de algemene begrotingssystematiek volgen, waarbij de baten en lasten conform de algemene regels inzake structureel en incidenteel zijn toegedeeld. Hierbij is gebleken dat onderdelen van de Decentralisatieuitkering verkeer en vervoer projecten in het Provinciefonds als incidenteel aangemerkt moeten worden. Dit is het geval bij eenmalige bijdragen aan projecten door het Rijk. Dit leidt tot verschuivingen tussen de structurele en incidentele saldi, waarbij het totaal effect op het budgettair perspectief nihil is.
- **Sociale kwaliteit:** met de uitvoering van het programma sociale kwaliteit schept de provincie ruimte om resultaten te behalen op maatschappelijke onderwerpen die aanvullend zijn op de inzet via andere kerntaken. Via Statenvoorstel PS/2016/776 wordt € 1,6 miljoen doorgeschoven van 2016 naar 2017.

Rekening houdend met de ontwikkelingen en onzekerheden die op ons afkomen blijft de structurele ruimte in het budgettair perspectief de komende jaren beperkt. Belangrijkste reden hiervoor is dat door de afbouw van de obligatieportefeuilles de structurele renteopbrengsten fors gaan dalen. De vrijval van de obligatieportefeuilles (liquiditeiten) zetten we in voor de realisatie van het investeringsprogramma 'Kwaliteit van Overijssel' (betalen van opdrachten en subsidies) en de fondsen (uitlenen geld). Daarnaast zijn de financiële effecten van de verkoop van Essent nagenoeg afgerond. Dit betekent dat wij op dit moment in de toekomst geen substantiële incidentele inkomsten voorzien.

In 2017 zijn de Tweede Kamer verkiezingen. Uiteraard kunnen er de mogelijke effecten komen op basis van een nieuwe landelijk coalitieakkoord. Deze worden pas in de loop van 2017 bekend en kunnen op zijn vroegst in de Perspectiefnota 2018 worden verwerkt.

Beslispunt : Wij stellen u voor om in te stemmen met het budgettair perspectief 2017 - 2020.

5. Wijzigingen reserves, voorzieningen en doeluitkeringen

Voorziening N340 / N48:

Provinciale Staten hebben in 2012 besloten om een voorziening 'beheer en onderhoud N340 / N48' in te stellen, ten behoeve van toekomstige beheer- en onderhoudskosten vanaf het moment dat de weg klaar is (zie PS/2012/149). Deze voorziening wordt gevoed vanuit het beschikbare projectbudget. In 2012 is gesproken over een bedrag van € 10,0 miljoen, bij monitor Overijssel 2016-I (zie PS/2016/421) is dit bedrag bijgesteld naar € 7,9 miljoen. Het project wordt gefaseerd uitgevoerd en opgeleverd in de periode tussen 2020 en 2023. De dotatie aan de voorziening is voorzien in het jaar 2022. Dit is de reden waarom de voorziening in de financiële overzichten van de Planning- & Control publicaties tot nu toe op € 0 is gepresenteerd.

Toen in juli 2012 de voorziening werd ingesteld, was dit de eerste onderhoudsvoorziening voor een infrastructureel werk. Vervolgens is in november 2012 de voorziening 'beheer en onderhoud provinciale infrastructuur' ingesteld, bedoeld voor het provinciebrede beheer en onderhoud van infrastructuur. Uw Staten stellen het meerjarige beheerplan infrastructurele kapitaalgoederen vast, wat fungeert als bestedingsplan voor deze voorziening.

Wij stellen u voor om de € 7,9 miljoen die gereserveerd is voor het beheer en onderhoud van de N340 / N48 toe te voegen aan de voorziening 'beheer en onderhoud provinciale infrastructuur' in het jaar 2022. Op die manier zijn de onderhoudsbudgetten gecentraliseerd en wordt het beheer en onderhoud van de N340 / N48 vanaf het moment van realiseren, onderdeel van het door uw Staten vast te stellen beheerplan infrastructurele kapitaalgoederen. De voorziening 'beheer en onderhoud N340 / N48' kan daardoor worden opgeheven.

Beslispunt : Wij stellen u voor om de voorziening beheer en onderhoud N340 / N48 op te heffen.

6. EMU-saldo

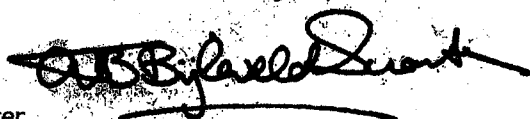
Op basis van de voorliggende begroting verwachten wij in 2017 een EMU-tekort van € 85,5 miljoen te realiseren. Dit EMU-tekort wordt vooral veroorzaakt door de lopende investeringen in materiële vaste activa met een maatschappelijk nut en voorziene grondverwervingen voor realisatie van de Ontwikkelopgave/EHS.

In het Financieel Akkoord uit 2013 zijn tussen Rijk en decentrale overheden afspraken gemaakt over het EMU-tekort op macroniveau voor verschillende jaren. Tot dusver konden onze overschrijdingen van de referentiewaarde worden opgevangen binnen de macronorm. De afgelopen jaren bleven de EMU-tekorten van de decentrale overheden achter op de afgegeven ramingen en verwachtingen uit het financieel akkoord. Onze voorliggende EMU-meerjarenraming toont echter voor de komende jaren forse EMU-tekorten, eveneens veroorzaakt door materiële vaste activa in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut en voorziene grondverwervingen voor realisatie van de Ontwikkelopgave/EHS. Wanneer deze lijn zich landelijk doorzet bij alle decentrale overheden, mag worden verwacht dat de EMU-tekorten van de decentrale overheden zullen oplopen; in lijn met de eerder afgegeven verwachtingen. Wij zullen bij het Rijk het belang van voldoende EMU-ruimte blijven benadrukken.

Voorstel

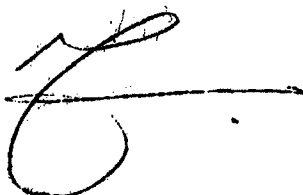
Gelet op het voorgaande stellen wij u voor het besluit te nemen, als in concept in bijlage I verwoord.

Gedeputeerde Staten van Overijssel,

voorzitter,
A.Th.B. BIJLEVELD-SCHOUTEN

secretaris,
J.M. OSINGA

Bijlage I

Ontwerpbesluit nr. PS/2016/824

Provinciale Staten van Overijssel,

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten d.d. 27.09.2016- kenmerk 2016/0378992

overwegende

De toelichting van Gedeputeerde Staten op de Begroting 2017

besluiten:

1. De Begroting 2017 en het bijlagenboek inclusief meerjarenraming 2017-2020 vast te stellen.
2. In te stemmen met het budgettair perspectief, zoals opgenomen in dit Statenvoorstel PS/2016/824 van de Begroting 2017.
3. Het saldo van € 229,3 miljoen over te hevelen van de reserve UKvO naar de Algemene financieringsreserve in verband met de activeren van investeringen met een maatschappelijk nut vanaf 2017.
4. De voorziening beheer en onderhoud N340 / N48 op te heffen.
5. Alle mutaties op de reserves en voorzieningen zoals verwerkt in de Begroting 2017, vast te stellen.

Zwolle,

Provinciale Staten voornoemd,

voorzitter,

griffier,